Protokoll - styringsgruppen for lektorutdanningen
Møte nummer 5/2021

Tidspunkt: 1. september 2021, kl. 09.30 - 11.30
Møtested: Media City Bergen – Læringslab

Til stede: Pinar Heggernes (leder), Svein Ivar Angell (HF) Yael Harlap (PS), Sigrunn Eliassen (MN), Kristoffer Vogt (vara, SV), Bjørn Lyngedal (VLFK), Per F. Songstad (Bergen kommune), Kjetil Eraker Storli (studentrepresentant), Hans Marius Hansteen (leder for Programrådet), Endre Brunstad (ledere for Lektorsenteret), Sigrid Ørevik (Programrådet, HF), Lars Petter Storm Torjussen (Programrådet, PS), Rune Klevjer (Programrådet, SV), Steinar Sætre (Programrådet, KMD), Monica Håkonsli (VLFK), Anita Meland (Programrådet, Bergen kommune), Christen Soleim (avdelingsdirektør, SA) og Aud Irene Mehammer (koordinator for lektorutdanningen, SA)

Kunne ikke møte: Jorun Nyléhn (Programrådet, MN) Alexander Rabben Mohr (Programrådet, studentrepresentant) og Heidi Teigen (Styringsgruppa, vara studentrepresentant)

Deltakerne fra Bergen kommune deltok digitalt fra kl 10.00.

Forslag til dagsorden:

I Godkjenning av innkalling og saksliste

Innkalling og saksliste ble godkjent uten merknader.

II Presentasjonsrunde

Orienteringssaker

Sak 31/21 Styringsgruppens mandat

Avdelingsdirektør ved Studieavdelingen (SA) presenterer saken. I tillegg til det som kommer frem i innkallingen presenteres følgende:

Om lektorsenteres bemanning:

- Enkelte fellesfunksjoner for lektorutdanningen skal ligge til lektorsenteret, herunder senterledelse, faglig praksiskoordinator og administrative koordinatorer for lektorprogrammet og for ordningen for kompetanseutvikling i skolene (Dekomp).
- Gå i dialog med fakultetene for å avgjøre om ytterligere funksjoner på tvers av fakultetene skal legges til senteret.

Om videre prosess:

- Mandat for og sammensetning av programråd og praksisutvalg fortsetter etter dagens modell, i påvente av at ny organisering gjennomføres.
- Konstituert senterleder og faglig leder for redesignprosessen er Endre Brunstad, professor i nordisk.
- Etableringen av lektorsenteret og redesign av lektorprogrammet starter nå.
- Redesign forventes å ta 2 år. Senteret etableres i løpet av høsten og evalueres etter 2 år.

Leder for styringsgruppen orienterer i tillegg følgende om sammensetningen i Styringsgruppen:

- KMD ønsker å være observatør i gruppen fremfor stemmegivende medlem.
- Studentrepresentasjonen i Styringsgruppen er ikke helt klar før Fagutvalget for integrert lektorutdanning (FIL) har hatt generalforsamling i midten av september.

En kommentar fra HF sin representant viser til at selv om det står oppført en *programledelse* i organisasjonskartet så innehar HF 3 lektorprogrammer.

Det er ikke tenkt at det fremtidige programrådet, *felles programstyre*, skal endre sin funksjon som et rådgivende organ selv om navnet endres fra -råd til -styre.

Sak 32/21 Studenter og ansatte i lærerutdanningen ved UiB

Flere representanter fra både Styringsgruppen og Programrådet reagerer på nedskaleringen av PPU-plasser til 70, og det blir stilt spørsmål om «h*va vil UiB med PPU*»? Programrådsledere ber også om at PPU ikke må bli sett på som en B-variant, men som en vesentlig del, av lektorutdanningen. I tillegg vil en bedre integrering av disiplin- og profesjonsfag kunne føre til økt søkning til PPU.

Avdelingsdirektør ved SA formidler at det er fullt mulig for Styringsgruppen å omgjøre dimensjoneringen dersom søkertall og gjennomføringstall tilsier dette. Kunnskapsdepartementet (KD) følger med UiB på dette området.

Leder sier at Styringsgruppen vil følge dette opp.

Sak 33/21 Erfaringer fra programrådet

Ny leder for Programrådet formidler de inntrykkene han har fått fra samtale med forrige programrådsleder og vil i tillegg gi mulighet for de øvrige programrådsmedlemmene til å supplere.

<u>Programrådeleder:</u>

- Koronasituasjonen har preget driften av både 5LU og PPU det siste halvannet året. Programrådet, og særlig avtroppende programrådsledere, har derfor hatt omfattende oppgaver med håndteringen av koronasituasjonen, som har vært særlig krevende for så komplekse studieprogram som lektorutdanningen (LU) er.
- Programrådet vurderer at det har vært noen strategiske utfordringer vedr administreringen av omorganiseringen/Lektorsenteret og redesignet, som har medført at Programrådet sitt arbeid i disse sakene har vært fragmentert. Programrådet kunne med fordel vært mer involvert i disse prosessene. Disse erfaringene synliggjør viktigheten av rekkefølgen i slike store prosesser og at dette har stor betydning for en nødvendig forankring.
- Det er viktig å presisere at det er Programrådet, senere Programstyre, som representerer den faglige kompetansen i LU, og at man holder fast på dette.
- Programrådet har også en nøkkelrolle når det gjelder informasjonsflyt i LU og at den går begge veier. Informasjonsflyten har ikke vært optimal i forhold til prosessene nevnt ovenfor.
- Programrådet har mye ansvar, men lite myndighet.
- Programrådet kan, og bør, fungere som referansegruppe for både redesignet og etableringa av lektorsenteret.

Programrådsmedlemmer:

- LU har mange dyktige ansatte, men også noen strukturelle utfordringer som gjør at ansatte på ulike fakulteter vil oppfatte LU ulikt. F.eks. vil en som underviser i pedagogikk møte studentene samlet og under ett, mens en didaktiker vil møte LU-studentene i mindre grupper og fakultetsvis.
- De disiplinfaglige er en stor del av LU, men det er varierende hvor mye de identifiserer seg som en faglig utdanner knyttet til det profesjonsfaglig. Den profesjonsfaglige delen kan fort bli assosiert med, og dominert av, kollisjoner og tilrettelegging knyttet til praksisavvikling.
- Et lektorsenter kan bidra til samarbeidsforum mellom didaktikk, pedagogikk, profesjon og disiplin, som i dag er veldig varierende på ulike fakultet og institutt.
- Flere påpeker at Dekomp er en viktig brikke i LU.
    - Gjensidig samarbeidsarena.
    - Bidrar ikke bare til kompetanseutvikling i skolen, men kan bidra til utvikling av kvaliteten i utdanningen.
    - Det er mye fokus på praksisorientering i alle utdanningene (ved UiB), lektorutdanningen har allerede Dekomp, som kan benyttes mer og bedre.
- Lektorutdanningen er på mange måter allerede et Honors program, hvor 6 år bli gjennomført på 5 år.

VLFK:

- For at skolene skal få gode kandidater ut i praksis må praksis henge sammen med resten av utdanningen. Praksis bør integreres i disiplinfagene (eller gi studiepoeng) og utdanningen må ses på som en profesjonsutdanning. I dag er det for mange studenter som, når de er ute i praksis, må skynde seg videre og tilbake til undervisning på UiB.

Sak 34/21 Redesign av 5LU

Endre Brunstad forteller at han han skal koordinere arbeidet med redesign av 5LU og at arbeidet skal organiseres som et prosjekt, med støtte fra involverte fagmiljø og Læringslaben. Hovedmålet er en bedre innplassering av praksis i den integrerte lektorutdanningen, samt styrke sammenheng mellom praksis og undervisning i utdanningen.

I sitt kvalitetetssystem for utdanning har UiB en modell for redesign av eksisterende program. Denne modellen ble delt ut sammen med Debra Fowler sin modell for (re)design som har gitt inspirasjon til UiBs modell. Brunstad presenterte hvilke tanker han har gjort seg for de enkelte delene. Modellen er lagt ved.

1.

En viktig del i «lagbyggingen» er å involvere fagfolk i lektorutdanningen (LU) for å forankre prosessen i deres respektive organ. Brunstad ser på både Programrådet og Praksisutvalget som viktige støttespillere og inngangsporter for å oppnå dette. I denne runden vil det også være viktig å ha dialog med studentene.

I stedet for å definere en *visjon*, jfr. modellen, ønsker Brunstad å konkretisere en *profil*, få å få frem hva som særpreger UiB sin lektorutdanning.

2.

UiB har mye bakgrunnsdata fra tidligere, særlig når det gjelder beskrivelser av utfordringer. Brunstad ønsker å presisere at dette ikke er unikt for UiB. De aller fleste andre lektorutdanninger i landet har sine utfordringer og sine (ulike) modeller. Brunstad ønsker å

sette fokus på hva UiB kan regulere gjennom systematiske endringer, fremfor forhold som UiB ikke kan regulere, som f.eks. studiepoenggivende praksis.

3, 4 og 5.

Under disse nivåene har UiB muligheter til å kunne tenke nytt om lektorprogrammene, i tillegg til at en skal løses de problemene som er adressert. Brunstad nevner potensielle punkter, forhold og spørsmål som er relevante for prosessen;

- Hvordan skal praksis gjennomføres?
- Hvordan involvere praksisveilederne?
- Forholdet mellom didaktikk, pedagogikk og disiplinfag.
- Uløst potensiale i samlokalisering av didaktikkmiljø og disiplinfag.
- Antall studiepoeng på master; 60 sp (HF og SV) eller 45 sp?
- Plassering av praksis, ex.phil. og/eller andre emner?
- Harmonisering av praksis og logistikk.
- Når skal det være åpninger for utveksling?

Et redesign vil nødvendigvis innebære en overlappende periode med 2 modeller.

6, 7 og 8.

Disse nivåene viser at endringer i lektoprogrammet også vil få konsekvenser for disiplinfagene. Det vil også kunne innebære at ulike råd og utvalg må justere ev. emneplaner etc. De fagene som har flest lektorstudenter vil nok ha lettere for å akseptere at disiplinfagemner blir «rammet» enn fag der lektorstudentene utgjør få studenter. Aksept hos de store lektorfagene kan imidlertid bidra til forståelse for justeringer også i andre fag.

Tilbakemeldinger fra møtedeltakerne:

- Alle har interesse for å få den beste LU og har dette som et felles mål.
- Alle ser på det som svært viktig å involvere disiplinfagene i denne prosessen.
    - Hva kan disiplin vinne på å tenke mer på hva LU-studenten(e) trenger?
- Arbeidet mot en bedre integrering av profesjonsfag og disiplinfag kan med fordel presenteres gjennom samarbeid fremfor gjennom krav. I tillegg foregår det allerede mange spennende utviklingsarbeid ute på instituttene (f.eks. problembassert læring) som det kan bygges videre på. Didaktikerne har også allerede en kobling til disiplinfagene, og de kunnskapene og ferdighetene som ligger i disiplinfagene er studentens viktigste ressurs når studenten selv skal ut i praksis.
- Fakultetene bør etablere et tettere eierforhold til LU. På denne måten kan lektorprogrammene etablere seg som autonome programmer, som fakultetene har et helhetlig ansvar for (inkl. PPU) og utfordringer kan løses innad.
- Ved uenigheter i prosessen ligger myndigheten til å gjennomføre endringer i styresaken.
- Selv om ikke UiB kan gjøre praksis studiepoenggivende, kan UiB jobbe for at dette endres. LU kan også jobbe for å integrere praksis i disiplinfagene.
- Dagens styringsgruppemedlemmer sitter nærmere fagmiljøene enn forrige styringsgruppene (med dekaner). Dette kan bidra positivt i første fase av modellen, *lagbygging.*
- LU har blitt en viktig del av studiemengden og som man må tilrettelegge bedre for.
    - Kan antall studiepoeng for å gå ut i praksis endres/vurderes på nytt?
    - Kan man endre vekting og være kreativ i dimensjonering av disiplinfag?

    - Både generell kompetanse- og ferdighetsmålene kunne med fordel blitt gjort likere i profesjonsfagene pedagogikk og didaktikk. Læringsutbytte kan endres på og vil skape litt bevegelse i utdanningen.
- Man må likevel ikke glemme, eller undervurdere, at mange studenter faktisk gjennomfører og klarer seg fint gjennom studiet. Lektorstudentene er generelt flinke studenter.
- Det trengs også nok folk til å skape en god LU. Studenter kan oppleve studiet som fragmentert i tilfeller hvor praksisbesøket blir gjort av ukjente fagfolk. Det blir i denne sammenheng etterspurt en plan for økt bemanning når også lektorprogrammene har fått økt antall studieplasser. Det bør også være transparens i ressursbruk og ressursbehov.
    - Det er viktig at fakultetene setter fokus på dette og melder inn ressursbehov for å få det synliggjort.

VEDLEGG: MODELL FOR (RE)DESIGN OG OPPDRAG

(Re)designmodell for utvikling av studieprogram

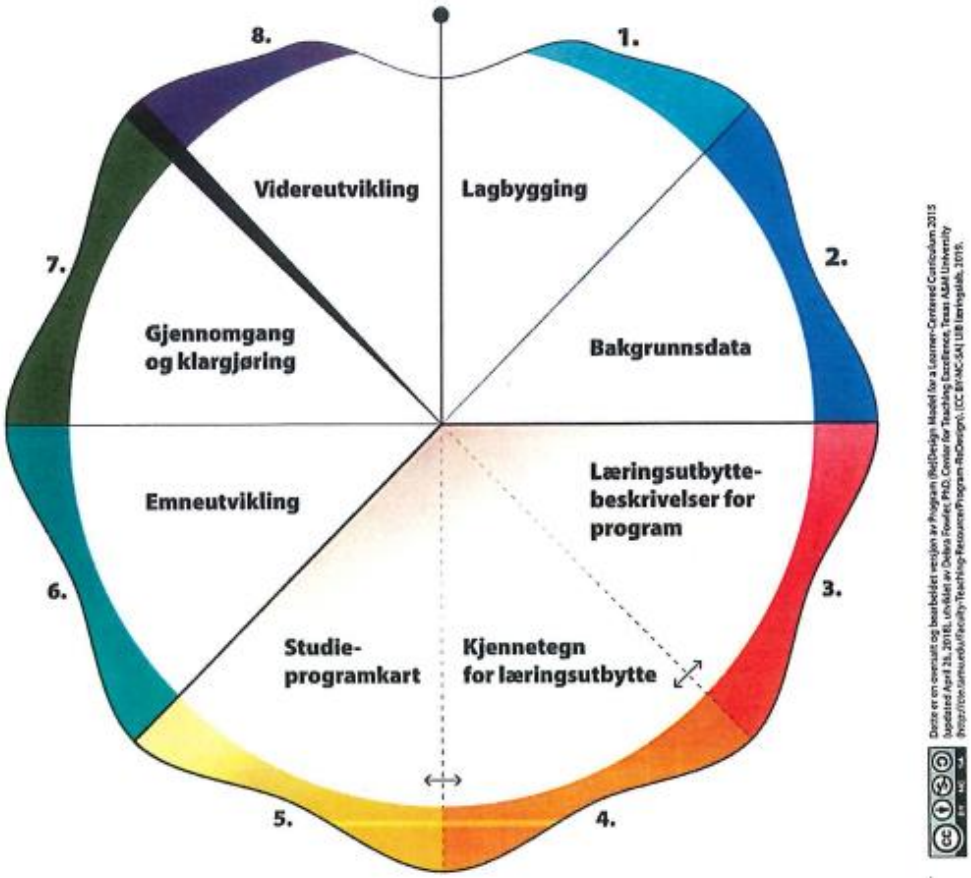

Oppdrag frå styringsgruppa (notat 16.04.2021)

- Det blir sett i gang ein prosess for å redesigna lektorutdanninga ved UiB
- Dei overordna måla må vera å få til ei betre innplassering av praksis og å styrkja samanhengen mellom praksis og undervisninga i disiplinfag, didaktikk og pedagogikk
- Redesignprosessen må organiserast slik at han føregår på eit overordna og felles nivå og på fakultetsnivået på éin og same gang og må ha ei klar forankring både sentralt og lokalt ved fakulteta, fagleg så vel som administrativt
- Prosessen bør organiserast som eit prosjekt med ein utpeikt prosjektansvarleg som har dei naudsynte ressursane til å gjennomføra prosjektet
- Prosjektansvarleg arbeider i nær tilknyting til lektorutdanningsprogramma og rapporterer til styringsgruppa
- Prosjektet må organiserast i tilknyting til det pågåande arbeidet med å etablera eit lektorsenter på UiB, og sjåast i samanheng med dei faglege funksjonane som skal plasserast der – fagdirektør og fagleg praksiskoordinator.
- Målet er at ein ny modell må vera klar til semesterstart 2022

Sak 35/21 Lektorsenter

I tillegg til å koordinere redesignet av lektorutdanningen er Endre Brunstad blitt konstituert leder for lektorsenteret. Han formidler at både etableringen av senteret og redesign prosessen vil gå samtidig over en 2 års periode. Leder for styringsgruppen ser det som positivt for begge prosessene at det er en og samme person som skal lede disse. Hun gir også uttrykk for at hun vil være til disposisjon når det gjelder myndighet for å få til de endringene som trengs.

Brunstad orienterer følgende om ambisjoner, status og prosess for etableringen av lektorsenteret;

- Senteret skal styrke lektorutdanningen ved UiB. Et senter skal forene utdanningen og bidra til at matriseorganiseringen optimaliseres.
- Jfr mandatet skal lektorsenteret ha et faglig-administrativt ansvar for lektorutdanningen og vil dermed ha både faglige, sosiale og administrative oppgaver. Senteret skal ligge under SA. Det er to stillinger som har forskningskomponenter i stillingene, nemlig senterleder og faglig praksiskoordinator. Disse må også være koplet til forskningsmiljø ved UiB, dvs. andre steder enn SA.
- Det er ikke ønskelig med et virtuelt senter, men et fysisk senter med en base hvor sentrale koordinatorfunksjoner i LU samles;
    - At praksis kan koordineres fra senteret
    - At fakultetskoordinatorer kan møtes til faste tider på senteret, og ha arbeidsplass der til faste tider.
- Det er også ønskelig at senteret skal ha lokaliteter for sosiale og faglige samlinger for både studenter og ansatte i LU, og senteret må følgelig ha en sentral beliggenhet.
- Det er et ønske at man skal kunne åpne et lektorsenter på nyåret.

Tilbakemeldinger fra møtedeltakere:

- Målet må være at etablering av et senter skal gagne studentenes, som dermed må involveres i prosessen.
- Viktig med informasjon ut til alle involverte og at informasjonen som når ut er lik for alle, gjerne i form av et *nyhetsbrev*.

Sak 36/21 Eventuelt

Leder for Styringsgruppen orienterer om to saker til neste møte;

- Økonomi i lektorutdanningen.
- NOKUT sin nasjonale evaluering av lektorutdanningen.